

HÉRA ZOLTÁN

Mutasd a gonoszt

*Mutasd meg nekem a gonoszt,
De őt ám, a nagybetűs sátánt,
Ellenségedet-bálványodat,
Aki ellen elindulsz naponta bátor ölésre készen,
Hogy este elmondhasd:
Valamit tettél.*

*Mutasd meg nekem őt, az isteni ocsmányt,
Bűnök urát, a hitványság fejedelmét,
Őt, aki eleve gonosz.*

*Úgy szeretném már, ha láthatnám én is őt,
A fürdőmedence fényes lapja előtt,
Vagy a skarláttükörben,
Amint önnön képétől megittasul.
„Gonosz vagyok, s magamtól, mindenki ellenére”,
Így motyog, ettől dagad.*

*Azt mondod, látod a sátánt.
Én csupa kis ördögöt látok,
Elnyűtt törpét és panaszos settenkedőt,
Ki jó akar lenni, de nem tud!
Mutasd hát, akit te látsz,
Ha él, ha van, vezess el hozzá.*

Tavaszi az Átokhegyen

1956

Késik a tavasz kegyes zöldje,
alvó füzek, homály, szutyok.
A hársakon folyondár visít,
nyaggatja markos szél, lucsok.

Fekszünk szaggató ágyainkon,
a vak teremben jaj, nyirok.
Sirás sikong a vízcsövekben,
panasz zubog, panasz nyiszog.

Kígyó az éjszaka, huny, inog,
tátogó fiakat nevel.
Mik tekerednek, mik sziszegnek,
egymás fogán mik hullnak el!

„Nem alszik? Gondoljon valami
szépre.” Gondoltunk, nem segít.
Folyó tükre vagy patak ágya?
Az is kerít, az is fenyít.

Torok a forrás, torok a tó,
amíg tűnődünk, feldagad.
Nyitja zsákját, tömködi zsákját —
ott ficánkol a gondolat!

„Fegyelem, fegyelem, tűrni kell!”
Ágyunkhoz hullőkar kötöz,
s aki oldaná — megszorítja,
húsára sűrű kört gyűrűz.

Reccsen a padló, nyílnak ajtók.
Valaki mégis kioson.
Habzik rá víz, a dúlt folyosón
Lép, mintha lépne tutajon.

Ott lesznek sokan virradatra.
Ó a megrontott pisla szív!
Meggért s kéretlen mondja álmát,
félő félőket így csitít.

Viszik reményük tántorogva.
Könnyű álomba hullanak,
míg — kelés körme, üszög gongja —
fel nem költi őket a nap.

Jó reggelt, vacogás!
Jó reggelt, rettenet!
Jó reggelt, ficamult
hajnali körmenet!

Vadak a keréken, rójuk a kört,
futtat a szőnyeg és a kő.
Hasad az ég, támadnak férges,
apródseregük jó elő.

Lator s vigéc a glóriással!
Ripacs vagy hős, itt egyre megy!
Kering a körben kínzó s kínzott,
Forognak törpék, istenek.

Mint cserebók a rázott fánál,
hullva hátára oktalan,
verdes a jelen csukott szárnyán,
bogárinakkal hasztalan.

Forgunk, forgódunk egyre,
ugyanabba a füstbe,
kövesztve, törve,
egyazon körben — törbe.

Forgunk, forgódunk,
mindig abba a rendbe —
a hóhér is körbe,
a mártír is körbe,

a zsoldos is tűzbe,
a szabad is tűzbe.
A bíró s a bíró elítéltje,
perek ügyésze, perek ügyvédje,

hanyag ór, fizetett fogoly
ugyanabba a körbe.
Kinek szava az állam,
kinek szava az álom,

kinek szava a táj,
kinek szava a tör,
ki homlokát leszegi,
ki fejét fölveti,

ki úgy jár, akár a macska,
ki úgy, mint az ürü,
ki úgy, mint az agár,
ki úgy, mint a dog —

forgódunk, forgunk mennyei faj,
vizek, csillagok fattyai,
isten-hegyek, király-tavak
tékozló édes fiai.

Ugyanabba a tűzbe,
ugyanabba a törbe —

a tördelő történelemben.

Bál, gyászban

Áll a bál, hát álljon, ha áll,
ha tűrik a függönyök, falak,
ha így akarják az órák!

Tegnap szomorú arcod úgy ragyog, kedves —
ha tűröd, ha állod, legyen!

Ki dobál minket?
Ha dobhat, ha ronthat, ha megteheti!
Ha tűri a jeges folyó,
ha a hegy szeme nem röstelli —
legyen!

A pezsgőben, a poharakban,
a bújtatott égő orv fényeiben,
bőrödön, csontjaidban!

Oly eleven a térded, kedves,
a karod oly eleven.
A szerelem fojtó indája vagy.
Hát csak rajta —
ha fölséges kedved így akarja,
s ha így a véred —
megrakva orv tüzekkel!

Repkedő szemek, kulcsoló karok —
viszi díszét a hullám,
a falakra felcsap a tajték.
Mást is láttak e falak?
Most álljon a bál.

Minden teremben,
minden emeleten,
a drága faliképeken,
mesék szöttezésén, legendák láncán,
az idő elporladt rostjaiban.

Nézd, némelyik mint a kócsag,
némelyik mint a fácán,
némelyik mint a strucc.
Némelyik mint egy pofonvert isten!

És oly furcsa vagy te is, kedves,
a csípőd, az ajkad,
s a melled, a támadva menekülő.

Ó mi kéne neked, hogy csitulj,
záporok milyen ostora;
a fergeteg micsoda nyerge,
micsoda túskepatkó!

„Mindig is így volt, mindig is így lesz” —
ó ki súg neked, hogy így szólj?

Ki vagy te, kinek a szava?
Kinek a követe, kedves!

KOPASZ MÁRTA: EX LIBRIS